

HOGYAN KÉSZÜLJÜNK A HÁZASSÁGRA?

A FIATALOK CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉSÉT, A KISMAMÁK MUNKAERŐ-PIACI ELHELYEZKEDÉSÉT SEGÍTŐ, INNOVATÍV CSALÁDBARÁT SZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA A BÓDVA-VÖLGYE MENTÉN

TÁMOP-5.5.1.B-11/2-2011-0027

BÓDVA-VÖLGYI KÖZÉLETI ROMA NŐK EGYESÜLETE

SZÉCHENYI TERV

Tartalom

1	A férfi és a nő kapcsolata.....	2
1.1	A férfi és a nő kapcsolatának vizsgálata.....	2
1.1.1	„Saját képmására: férfinek és nőnek teremtette őket”	2
1.2	A férfi és a nő közötti különbségek elemzése.....	2
1.3	1.3 A férfivá és nővé válás folyamata	4
1.4	1.4 A házasság, mint szeretet-szövetség.....	6
1.4.1	Miért is számít annyira az a „papír”?	6
2	A házasság.....	8
2.1	A kapcsolat, mint kezdet	8
2.2	Az elköteleződés	9
2.3	Az elköteleződés kialakulásának pozitív hatásai	9
2.4	Intimitás.....	11
2.5	Empátia	12
3	A nők szerepe a család működése érdekében.....	14
3.1	A szülők feladata.....	16

1 A férfi és a nő kapcsolata

1.1 A férfi és a nő kapcsolatának vizsgálata

Amióta világ a világ, a nő és a férfi kapcsolata alapvető szerepet játszik az életben. Bármilyen korszakot nézünk a történelemben, vagy akármelyik országot, földrészt, a különböző művészeti ágakat (szépirodalom, képzőművészet), a téma örök és időtlen. A férfi és a nő viszonya bizonyos értelemben mindig ugyanaz: a férfi és a nő egymásra vágyik, egymást keresi. A férfi és a nő kapcsolata labilis és megoldhatatlan, megtalálható benne a vágyódás egymás iránt, rajongás, boldogság, féltékenység, gyűlölködés, stb.

Tekintsünk vissza, Platón, ókori görög filozófus, A lakoma című mítoszában leírt feltevésére. Az emberlélek eredetileg egységes. Amikor megszületik, két részre válik, két lélek, két személy lesz belőle, egy nő és egy férfi. Így, mindenki csak féllélek, és egész életében keresi a másik felét. A szerelem hozza el azt az érzést számára, amikor úgy érzi, hogy megtalálta.

1.1.1 *„Saját képmására: férfinek és nőnek teremtette őket”*

Ezt az alapvetet szem előtt tartva próbáljuk meg megfejtani, hogy mi mindenben és miért is vagyunk mások nők és férfiak. A nő és a férfi gondolkodása, mentalitása, érzelmi világa között óriási különbség van. Mindkét világ izgalmas, érdekes, és értékes, s mivel együtt kell élnünk, érdemes azt megismernünk. Hiszen ha ismerjük ezeket a különbségeket, és azok hátterét is, akkor talán könnyebben el is fogadjuk azokat, de mindenképpen nagyobb empátiával tudunk a másik nem felé fordulni. Meg fogjuk látni, hogy a két világ remekül összeegyeztethető, sőt kiegészítik egymást.

1.2 A férfi és a nő közötti különbségek elemzése

Nézzünk néhány példát a férfi és a nő világának különbségeiről:

- a férfi a nőt, a nő a férfit akarja
- a férfi a világot legyőzni és meghódítani akarja, a nő megérteni és befogadni
- a férfi a jövőben él, a nő a jelenben
- a nőknek jobb a kommunikációs képességük, ők a szavak embere, ellenben a férfiak a logikus gondolkodásban jeleskednek

- a nők szeretnek és tudnak is az érzelmekről beszélni és igénylik is ezt, a férfiaknak ez általában nehezen megy
- a nő úgy gondolkozik, hogy közben beszél, ezért mond sokszor meggondolatlan dolgokat, a férfi általában először gondolkodik, és csak azután beszél
- a nők képesek a másik testbeszédéből, hangsúlyából, gesztusaiból megérteni egy beszélgetés rejtett üzenetét, míg a férfi csak az elhangzottakra figyel
- a férfi elméleteket gyárt és mindent meg akar érteni, magyarázni
- a nőnek intuíciói, megérzései vannak
- a nők képesek egyszerre többféle tevékenységet is folytatni szimultán, vagyis képesek megosztani a figyelmüket, a férfiak azonban egyszerre csak egy dologra képesek figyelni, de arra erősen koncentrálnak, a zavaró dolgokat kiszűrve, hatékonyan
- a férfiak kiválóan tájékozódnak, remek a térérzékelésük, térhallásuk
- a nőknek jobb a tapintásuk, az ízérzékelésük, a szaglásuk, és jobb a periférikus látásuk

Ezeknek a furcsának tűnő különbözőségeknél a tudományos magyarázata az, hogy a férfi agy és a női agy felépítése, fejlődése és működése között különbség van.

Egy pillanat erejéig tekintsünk vissza a gyökerekhez, és vizsgáljuk meg agyunk evolúciós kialakulását. A kutatások szerint az a korszak volt meghatározó, amikor őseink, olyan kis csoportokban éltek, ahol szigorú munkamegosztás volt.

A férfiak vadásztak, és gyakran hosszú utakat kellett megtenniük egy-egy vad elejtéséért. Ezért kitartónak kellett lenniük, jól kellett tájékozódniuk, a vadászathoz pedig elengedhetetlen szükségük volt éles távolbalátásra, a mélységélesség érzékelésére, a térlátásra, térhallásra, és a zavaró tényezők kiszűrésével a koncentrációra. A férfiak kilencven százalékának agyában működik egy olyan központ, amely lehetővé teszi számukra, hogy bemérjék a távolságokat, a tárgyak sebességét, a magasságát és a mélységét. Természetesen ma már nem a vadászás segítése a fő funkciója ennek a központnak, hanem mindenféle olyan mozgás koordinálása, amelyhez elengedhetetlen a jó térlátás.

A nőknek saját szűkebb környezetükben kellett észlelni minden jelet, miközben több feladatot kellett párhuzamosan végezniük. A gyerekeikre kellett gondot viselniük, megvédeni őket a veszélyektől, a lakóhelyet szemmel tartani,

gyűjtögetni. Számukra nélkülözhetetlen volt a jó periférikus látás, a jó megfigyelő képesség. Ezen kívül szükségük volt arra, hogy felismerjék a metakommunikációs jeleket, amik gyerekeik, családtagjaik állapotát, illetve egy-egy veszélyt jelentő ember, állat rejtett szándékát segítettek felismerni.

Az idők során más volt a feladatunk, agyunk ekként fejlődött másként. De ha ismerjük, látjuk mindezeket, talán jobban el tudjuk fogadni egymás „gyengeségeit”, és kisegíthetjük egymást a „bajból”.

1.3 1.3 A férfivá és nővé válás folyamata

N Ő É S F É R F I. Ez a két dolog az alapeleme a férfi-nő kapcsolatnak.

Férfivá és nővé válni kell. A biológiai érés csak annyit eredményez, hogy a gyermekből ivarérett egyed lesz. Felnőtté válni kell, ami nem kis feladat. A gyerek dolga az, hogy harmonikus, kiegyensúlyozott, határozott értékrenddel és világnézettel bíró felnőtté váljék. A lányoknak ki kell alakítaniuk magukban a női öntudatot: azáltal, hogy nő, ő egy csoda, vállalnia kell önmagát és valóban nőként kell élnie. A fiúknak pedig tudniuk kell, hogy a férfiasság nem egyenlő a szexuális teljesítőképességgel. A fiú akkor kezd férfivá válni, amikor kézben tudja tartani önmagát és életét. Tudja, mit akar az életben, tisztában van a feladataival, és azokat végre is hajtja, akkor is, ha éppen nehéz. Férfivá akkor válik, ha megadja a tiszteletet a lánynak, azért, mert nő.

Találkoznak ketten, két egymástól különböző ember. Kölcsönösen kiegészítik egymást anélkül, hogy egyik a másikat értené, anélkül, hogy egyik a másikat igazán megértené. Így marad fenn közöttük a kellő izgalom, és feszültség egy teljes életen keresztül. Újra és újra rácsodálkoznak egymásra, ez tölti meg élettellel a kapcsolatukat.

Amikor a férfi találkozik a nővel, abban a pillanatban elismeri, hogy ő maga nem tökéletes, hogy módosítania kell azon az elképzelésen, miszerint ő a férfi, egymagában teljes ember. Mindez a nőre is igaz. Szüksége van még valami másra is, fel kell adnia azt a meggyőződést, hogy ő egymagában az emberi lényeg igazi megtestesítője. Egyszerre ott áll vele szemben valaki, aki egészen más, ugyanakkor pedig lenyűgöző. Csodálatosak mindketten a férfi és a nő, de különbözőképpen. Amikor ezt elismerik, egyidejűleg a saját magukról korábban kialakított elképzelésükkel is szakítanak, és szerényebbé válnak. Ha egymással szembesülve mindezt belátják, akkor mindketten gazdagodhatnak a másik által, ami egyben a fejlődésüket is jelenti.

Fejlődni akkor tudunk, ha magunkba fogadunk valamit, ami egészen addig idegen volt a számunkra valamit, ami a büszkeségünk feladására készít bennünket.

A párkapcsolat csak akkor lehet sikeres, ha mindketten- a férfi és a nő is- beismerik, hogy hiányzik a másik, hogy a tökéletesedésük érdekében szükségük van a másikra. Akkor lesznek teljesek és egészségek, ha kölcsönösen megajándékozzák egymást azzal, ami a másiktól hiányzik.

A szeretet hozzátartozik az emberhez. Ha párunkkal együtt kölcsönösen elismerjük, hogy tökéletesedésünk érdekében szükségünk van a másikra, akkor leszünk tehát teljesek és egészségek, és akkor leszünk képesek adni és elfogadni. Örülünk annak, hogy kapunk és örülünk annak, hogy adni tudunk. Kölcsönös tisztelettel és megértéssel vagyunk egymás iránt, azt kívánjuk, hogy bármi történjék is az jó legyen mindkettőnknek. Aki ezt megtapasztalja, az tökéletesen megérti, mit jelent az igazi, emberhez méltó szeretet.

Az ember az egyetlen lény, amelyik szomjazik a szeretetre. Csak akkor él, ha szeret, és szeretik, és ahol hiányzik a szeretet, ott „betegség” van. A szeretet sokféle formában nyilvánulhat meg. Embertársaink iránti tisztelet, udvariasság, figyelmesség, szolgálatkészség, majd a mélyebb és elkötelezettebb kapcsolatok, mint barátság, szülői szeretet. Legteljesebben azonban a házasságban, egy férfi és egy nő maradandó és teljes életközösségében valósulhat meg. Hiszen ebben a kapcsolatban az egész ember vesz részt „testestül-lelkestül”. Közös életteret, otthont alkotnak egymásból és egymásnak, amelyet az együtt töltött hétköznapi és ünnepek, a múltó évek-évtizedek folyamán változó életsorsuk tesz teljessé.

1.4 1.4 A házasság, mint szeretet-szövetség

Napjainkban az anyakönyvvezető, vagy az egyház által szentesített együttélésnek évről-évre kisebb a vonzereje. Pedig az élettársi kapcsolat alapján mindig van bizonyos bizalmatlanság magammal, párorommal szemben, és bizonytalanság a jövőre nézve, ami a párkapcsolatot és a gyermekeket is mérgezi.

1.4.1 Miért is számít annyira az a „papír”?

Azért, mert a házasságkötés az egyetlen olyan esemény egy pár életében, amikor teljes emberségükkel vállalják egymást. Amikor az anyakönyvvezető kijelenti: „Érvényesnek nyilvánítom ezt a házasságot!” - hazánknak egy új családja jön létre. Amikor a hivatali egybekelést az oltár előtt kimondott „igen” követi, az alapvetően megváltoztatja a kapcsolat jellegét. Ha pedig valóban úgy kötik a házasságot, hogy azt egy életre szóló szeretet-szövetségnek gondolják, akkor az évek során felmerülő problémák esetén nem az lesz a kérdés, hogy „mindenkinek jobb lesz, ha elválunk?”, hanem az, hogy miként lehet a nehézséget csökkenteni, megszüntetni, vagy együtt élni vele.

Ha komolyan gondoljuk, hogy a házasság felbonthatatlan, akkor valósul meg igazán az, hogy lesz egy TÁRSUNK, aki hozzánk tartozik, és akihez mi tartozunk. Óriási támaszt, biztonságot ad egy igazi társ az ember életében. A fiatalok nagy része, nem vállalja ezt a fajta elkötelezettséget, ezért rengetegen igen-igen magányosak.

Én és Te, azaz **Mi**

Az igazi élet azzal kezdődik, hogy az ember szabadon megnyílik a másíknak, és feléje fordul. Az ember csak akkor tudja létét megerősíteni és betölteni, ha a másik elfogadja. Legősibb vágya az, hogy szeressék, legősibb félelme az, hogy méltatlanná válik a szeretetre és elveszíti azt. Az ember annál inkább önmagává válik, minél inkább megnyílik másoknak. Csak az válhat igazán boldoggá, aki másnak igyekszik örömet szerezni.

„Szeretet nélkül az ember funkcionálhat ugyan, de nem létezhet”

(Roger Garaudy)

A férfi és a nő kiegészítik egymást a nemükkel járó sajátos tulajdonságokkal, s az ezekből fakadó sajátos szerepkörökkel. Ennek a teljességnek egyik kihagyhatatlan eleme az, hogy alkalmas utódok nemzésére, és világra hozatalára, biztosítva ezáltal az emberiség fennmaradását.

A házastársak az élet minden területét átfogó teljes életközösséget alkotnak egymással. Nemcsak egy-egy ünnep alkalmával találkoznak, vagy a szabadidejüket töltik együtt, hanem közös otthont teremtenek együtt és egymásnak. Otthont, amely biztonságot és védelmet ad, otthont, amelyben nem kell szerepet játszaniuk, ahol valóban önmaguk lehetnek, minden álarc és képmutatás nélkül.

Fokozatosan ismerik meg egymást, minden rezdülésével, titkával együtt. Tudják, mi tudja elszomorítani, és megörvendeztetni a másikat, mire van szüksége, ha fáradt, vagy beteg, örömeiket lelik egymásban. Közösén élnek meg a világ eseményeit, s ez a közös átélés nemcsak a jó dolgok örömeit növeli, hanem képes csökkenteni, vagy elviselhetővé tenni a fájdalmas tapasztalatok keserűségét.

A növekvő bizalom és odaadás eléréséhez, a szeretet elmélyüléséhez, időre van szükség. Fokozatosan egyre mélyebben és visszavonhatatlanul köteleződnek el egymás felé, az élet különböző helyzeteiben, örömeiben, viszontagságaiban, konfliktusaiban.

Sohasem fogja megtapasztalni az igazi szeretetet az, aki a szeretetet csak fellobbanó érzelmeként éli meg, amely kihűl, vagy elenyész. Ebből következik az is, hogy a puszta szexualitásban kimerülő párkapcsolat átmeneti kielégülést adhat ugyan, de önmagában hamar kiég, ha nem a személyes odaadás a szívek egyesülése fejeződik ki benne.

Sokan a partnerek váltogatásával remélik megtalálni az igazit; egymást követő kapcsolataikban többször is megélik az első hevület felfokozott örömeit; ezt azonban mindig újra fájdalmas és keserű csalódás követi, és a két fél közül egyikük biztosan sebezten kerül ki az elhidegülésből. Egyszer-, de talán később ráébrednek arra, hogy átmeneti örömeiket megköstölhattak ugyan, de az igazi szeretetből fakadó boldogságot sohasem ismerhették meg.

2 A házasság

2.1 A kapcsolat, mint kezdet

A szerelmi kapcsolat nem magától formálódik, mint a mesében: „... és boldogan éltek, míg meg nem haltak.” A másik ember: társ, létfeltétel. Az együttélés minőségétől, a kapcsolat milyenségétől függ az, hogy az együtt élő emberek poklot jelentenek egymásnak, vagy a boldogság forrását. A mesebefejezés a valóságban akkor válik igazzá, ha törekszünk arra, hogy az együttélés ne pokol, hanem örömforrás legyen.

Az ember sokféle kapcsolatban él, a kapcsolatok alakulnak, fejlődnek, változnak, elhálnak. A kapcsolatok minőségét, tartósságát, és fejlődését mindig több tényező határozza meg. Az udvarlás első fázisában legnagyobb szerepe a külső jellemzőknek van. Később a belső tulajdonságok nyernek fontosságot, majd a kapcsolat alakulását egyre inkább azok a tényezők határozzák meg, amelyek az adott két ember hosszú távú együttélését biztosíthatják: törődés, gyengeség, megbízhatóság, biztonságot adó, önálávető, vagy dominanciára törekvő magatartás.

Az egymáshoz kapcsolódás folyamatában akadályok vannak. Csak akkor bomlik le egy akadály, és mélyül el egy kapcsolat, ha a felek szükségleteinek, vágyainak, céljainak, értékeinek megfelelő tulajdonságokkal, törekvésekkel, és viselkedésmódokkal rendelkeznek.

A kapcsolat minőségének meghatározásában az elköteleződésnek és az intimitásnak kiemelt jelentősége van. Ezek a jellemzők az emberi kapcsolatok minden szintjén jelen vannak, hiszen a kapcsolatok fejlődése az elköteleződés mértékének, és az intimitás fokának növekedésével mérhető. A házassági kapcsolatokban azonban ez a két tényező kulcsfontosságúvá válik. Ennek a két jellemzőnek a mértéke és minősége a meghatározó abban, hogy a házasság erőforrássá, vagy pokollá válik mindkét fél számára.

2.2 Az elköteleződés

Ősi magyar szokás szerint a keresztény esküvőkön a jegyespár holtig tartó hűséget, kitartást vállal és fogad egymásnak, vagyis elköteleződnek egymás felé. Az **elköteleződés** komoly döntés valaki és valami mellett. Felelősségvállalás a másikért, függőségvállalás és előre nem látható nehézségek vállalása. Az elköteleződés lemondással, más választások korlátozásával is jár. Hiszen aki döntött valaki mellett, nem dönthet ugyanakkor egy másik személy mellett is. A kapcsolaton kívüli döntéseit is igazítania kell a házastárs elképzeléseihez, igényeihez.

Az önként vállalt lemondás és a társhoz való igazodás miatt sokan az elköteleződést szabadságuk korlátozásának tekintik, ezért könnyítő feltételeket adnak maguknak, vagy egyáltalán nem vállalják. Napjainkban egyre több az élettársi kapcsolat, amelyet az érintettek próbaházasságnak tekintenek, de az együttélési kapcsolatok hátterében, a legtöbb esetben a bizalom hiánya és az elköteleződéstől való félelem lappang.

1991-ben 100, legalább 15 éve házasságban élő párnak tették fel a kérdést, véleményük szerint mi lehet az oka annak, hogy ilyen tartós a házasságuk. A házastársak első helyen a hosszú távú egymás melletti elköteleződést említették. Fontosnak tartották még a másik mellett megélt biztonságot, támogatást, az együtt megélt élményeket, intimitást, és kiemelték a hasonló értékek és célok szerepét.

2.3 Az elköteleződés kialakulásának pozitív hatásai

Biztonságot ad!

Az elköteleződés olyan szoros, elszakíthatatlan köteléket hozhat létre két ember között, amely kibírja a mindennapi feszültségből eredő konfliktusokat, problémákat, megkönnyíti a megértést és a megbocsátást. A szoros

elköteleződésen alapuló kapcsolatok (ilyen az anya-gyermek, szülő-gyermek kapcsolat), két érzelmi szinten működnek. A felszínen pillanatnyi érzelmi állapot a düh, a szorongás, a csalódottság helyezkedik el. A mélyebb szint a másikhoz való tartozásból, a befogadottság, a biztonság, szerelem és szeretet összefonódásából áll össze. Az aktuális viselkedést és reakciókat a felszín erősen befolyásolja, de a fontosabb döntések és a tartósan jellemző viselkedés a mélyebb szint által meghatározott.

A házasság jobbra tételére ösztökél!

Ha valaki úgy döntött, hogy jóban-rosszban kitart a másik mellett, akkor törekedni fog arra, hogy a másikkal való kapcsolatában örömet éljen meg és a kapcsolatot alakítsa, gondozza. Minden házasság egyedi, hiszen minden házasság két ember közös alkotása. Aki hosszú távra tervezi a házasságot, több energiát fektet bele, több időt áldoz arra, hogy szép legyen, jó legyen, örömforrás legyen.

Szabaddá teszi!

A kölcsönös elköteleződésből fakadó biztonság szabaddá teszi az embert arra, hogy önmaga legyen, nem kell félnie a másik kilépésétől, vállalhatja és kimondhatja őszinte véleményét, kifejezheti valódi szükségleteit.

A szerelem megannyi arca!

Segíti az átmenetet a szenvedélyes szerelemből a gyengéd, gondoskodó szerelembe. A szerelem erősen biológiai gyökerű érzelem és motívum. A szerelem kifejezésére, tartalmának leírására számtalan szó létezik: gyengédség, kötődés, vágyakozás, szenvedély, tetszés, vonzalom, elbűvölés. Szavaink sokfélesége is jelzi, hogy a szerelem nemcsak érzelem, hanem benne van a másikkal való törődés, a másikkal való örömszerzés szándéka is. A szerelem is, mint minden más kapcsolat alakul, gazdagodik, kialszik, fellobban, vagyis változik. A kapcsolat alakulásával más és más aspektusai, összetevői kerülnek előtérbe, válnak hangsúlyosabbá. A kölcsönös elköteleződésen alakuló kapcsolatokban a változások nem drámaiak, a szenvedély törvényszerű csökkenéséért kárpótol a növekvő gyengédség, bensőségesség.

„A kettő egy testté válik”!

Elköteleződéssel válik két ember kapcsolata valóban fejlesztő, az egyedi személyiség kibontakozását segítő kapcsolattá. Amikor az ember lényeges

kérdésekben döntést hoz, akkor a döntéssel együtt járó feszültség csökkentése érdekében maximalizálja, azaz kiemeli a választott személy, irányzat, eszme, tárgy, stb. pozitív értékeit, és minimalizálja, azaz háttérbe szorítja a negatívumokat. A hasonló értékek, tulajdonságok, törekvések kiemelése közös identitás kialakulását eredményezi.

Önállóság megteremtése!

Az elköteleződésre épülő házasság lehetőséget teremt az emberben munkálkodó alaptörekvések, az autonómiára, egyediségre törekvés és a másikkal való közösségalkotás, a közösséghez tartozás igénye harmóniájának megteremtésére. Az ilyen házasságban az ember úgy lehet önmaga, egyedi, senki mással össze nem téveszthető személy, hogy egyben egy kapcsolat része.

A házasság akkor lesz tartós, ha:

- érett korban köttetik, összeillő partnerrel,
- testi-lelki együttélés, szeretet-kapcsolat jön létre a férfi és a nő között, szoros szövetség a bajok és örömök közös viselésére,
- erős szándékuk van arra, hogy a kezdeti múlt szerelmi viszonyt tartós szeretetkapcsolattá fejlesszék,
- erős szándékuk van arra, hogy születendő gyermekeiket együtt neveljék fel,
- kimondják saját érzéseiket, azt is ami tetszik, és azt is ami nem tetszik (nem sértő szóval)
- elfogadják egymást és a társ szüleit is olyannak, amilyenek.

2.4 Intimitás

Az intimitás bensőségességet jelent. A bensőségesség nem más, mint énünk magja, amely tartalmazza, hogy kik vagyunk, hova tartozunk. Az intimitás bensőséges kapcsolat, és mint ilyen emberi szükséglet. Kapcsolat, amely arra irányul, hogy egyvalakivel meleg, szoros kapcsolatban legyünk.

Az intimitás fokozott önfeltárássra, önmagunk megosztására ösztönöz. A személyes kapcsolatok alakulásában, fejlődésének folyamatában fokozódik az önfeltárás, titkaink, kudarcaink, élményeink, vágyaink, rejtett céljaink, másokhoz való viszonyulásaink megosztása. Az intimitáson keresztül vezet az út lélektől-lélelig.

A házasság egy férfi és egy nő egész életre kötött szövetsége, amely testi-lelki szeretetközösség, és a szeretetükből fakadó gyermekek világrahozatalában és fölnevelésében teljesedik ki. A gyermek a házasság megkoronázása, a házasság legkitűnőbb ajándéka; a gyermek: áldás.

Szomorú tény, hogy napjainkban igen gyakran nem áldás a gyermek, hanem szinte akadály. A gyermek, a gyermekvállalás elveszítette méltó helyét, mert nem most várták, mert nem ennyit vártak, mert olyan kapcsolatból származik, ahol egyáltalán nem számoltak vele. Szükséges, hogy a gyermek, a gyermekvállalás váljék fontossá az életünkben. Fontos, hogy annyi gyermeket vállaljanak a szülők, amennyit megfelelő testi és lelki nevelésben tudnak részesíteni. Ez fölveti a szülői felelősség gondolatát. Ugyanakkor lényeges, hogy legyen a szülőkben bizonyos nagyvonalúság a gyerekek számát illetően. Feltétlen nyitottsággal kell rendelkezniük a szülőknek a gyermek elfogadásával kapcsolatban. A feltétlen nyitottság az abortusz teljes elutasítását jelenti.

2.5 Empátia

Az empátia szó jelentése: beleérzés. Azt jelenti, megértem a másik embert azáltal, hogy a helyzetébe illeszkedem. Az empátia minden emberi kapcsolat fennmaradásának és elmélyülésének fontos feltétele. Nélküle elképzelhetetlen tartós barátság, harmonikus házasság, kiegyensúlyozott szülő-gyermek kapcsolat, vagy akár munkatársi együttműködés. A felsorolt emberi kapcsolatok esetében egymás kölcsönös megértésére van szükség. A másik ember megértése nélkül elképzelhetetlen a konfliktusok megoldása, társaink valódi szükségleteinek felderítése, sőt az is, hogy a másik ember minket megértsen.

Sokszor nehezen értjük meg az öregeket, az ágyhoz kötött betegeket, a testileg, érzékszervileg, vagy értelmileg sérült embereket. Gondolatban, képzeletben végig kell kísérnünk velük együtt azokat az élethelyzeteket, amelyekben meg kell küzdeniük nehézségeikkel, hogy megértsük őket.

Aki fejleszteni akarja empátiás képességét, annak elsősorban azt kell gyakorolnia, hogy kevesebbet figyeljen magára, de annál többet a társára, akivel éppen kapcsolatban áll. Felfedezésre váró területnek tekintsük a társunkat, akit szeretnénk egyre jobban megismerni és megérteni.

A gyermeki gondolkodás egocentrikus, azaz énközpontú, ami azt jelenti, hogy nem képes más szemével látni a világot, vagy más fejével gondolkodni. A környezet tagjaival való érintkezés során fokozatosan megtanulja, hogy a másik ember nem

ugyanazt érzi, nem ugyanazt látja, és nem ugyanazt gondolja, mint ő. Jó esetben mire felnő, a gyermeki egocentrizmus eltűnik, és a felnőtt ember társközpontúsága váltja fel.

Miért van az, hogy a legtöbb ember felnőtt korára is egocentrikus marad?

„Természeténél fogva minden ember önző.”

„Mindnyájan az Éden-kerten kívül születünk. Az emberi természet eleve romlott.”

„Az ember eleve jó, csak megrontotta valami (a civilizáció, a tekintély)”

A jó kapcsolatért mindig kockáztatni kell, meg kell nyílni a másik számára. Ezzel sebezhetővé tesszük magunkat, de tudnunk kell, hogy a szeretet-kapcsolat nem túri a bizalmatlanságot és az egymástól való félelmet. A szeretet arra tanít minket, hogy a másik értékeit tartsuk szem előtt, mindazt, ami kedves, szép és jó benne.

Összegezve:

- 1) Empátiára van szükségünk ahhoz, hogy valóban megismerjük egymást.
- 2) Empátia nélkül nem vagyunk képesek megoldani konfliktusainkat.
- 3) Az empátia útján jöhet létre szilárd és tartós egység a kapcsolatunkban.

3 A nők szerepe a család működése érdekében

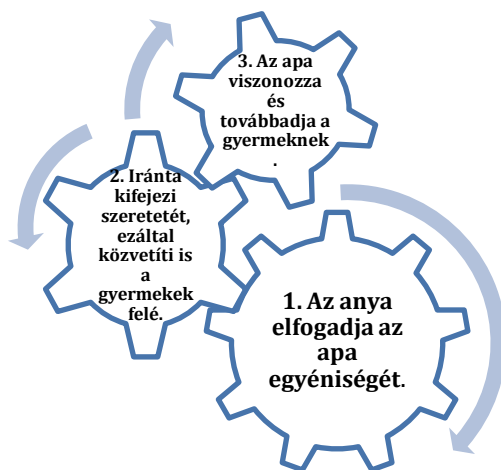
Az érzelmi élet nem függvénye az anyagiaknak, és az iskolázottságnak, viszont a fordítottja igaz: a szülők érzelmi életétől, az érzelmi neveltségtől függ, hogy milyen teljesítményekre, milyen kapcsolatokra lehet képes, milyen életerőt kap családjától a gyermek. Ebben a nőknek meghatározó szerepük van.

Miért?

Mert ha nincsenek tisztában teherbíró képességükkel, és többet vállalnak a kelleténél, az következményekkel jár. Sok gyermek eltartása, gondozása idején fokozódik a túlterheltség, csökken a tűrőképesség, korlátozódik a szeretet-képesség, és ez a folyamat a negatívumok, a hiányosságok észrevételét, kifejezését fogja provokálni. Ilyenkor a nő általában a házasetét, a férjét fogja leghamarabb elhanyagolni. Pedig a jó családi együttműködés és a gyermekek sikeres felnevelésében az apa részvétele, bevonása segít, nem a kirekesztés.

Amikor egy családanya a háztartás vezetése, és a gyermekek nevelése mellett munkahelyen is dolgozik, akkor azt csak úgy tegye, hogy elfogadtatja a családdal, és az otthoni teendőkhöz fokozottan bevonja a családtagokat. Fontos a mindennapok megtervezése, nem vállalhat sok feladatot egy napon.

Mennyire képesek egyidejűleg feleségként és anyaként funkcionálni?

Ha van szeretet, és van megértettség, akkor működik a boldog családi élet „fogaskereke”. Ha nincs szeretet, kirekesztődés jön létre, erre már utaltunk korábban is.

Leggyakrabban a nők szeretetképességétől, kitartásától, kompromisszum készségétől optimista beállítódásától, illetve ezek hiányától függ a családi rendszer folyamatossága. A házaseset, családi élet, gyermeknevelés igen nagy érzelmi energiát, sok erőfeszítést, higgadtságot, türelmet, önfeláldozást igényel.

Mit kell tennem kettőnkért, hogy általunk a családom egészséges legyen?

- Nem az a fontos, hogy mit változtassak a másikon, hanem az hogy én mennyit tudok változni
- Tudok-e megbocsájtani?
- Tudok-e áldozatot hozni?
- Mennyire tudok szeretni?

A gyermek kiskorában a legnagyobb problémát éretlen szülei önállótlanága jelenti, akik bátortalanok az életvezetésben, nem tudnak háztartási munkát végezni, munkahelyi, házastársi és szülői szerepükkel kapcsolatos teendőiket megtervezni, és úgy szervezni, hogy ne legyen túl sok konfliktusuk.

A nagyszülőknek szerepük lehet abban, hogy összefogva gyermekeiket – a szülőket- erősítsék abban, hogy a szülői szerepet egyre biztosabban lássák el. Ne vállalják át az unoka nevelését, csak alkalmilag vállaljanak felügyeleti segítséget. Teremtsenek lehetőséget a szülőknek közös ügyintézésekre, páros kikapcsolódásra, a házastársi kapcsolat erősítésére.

Az utóbbi 20 évben félelmetes ütemben terjed a gátlástalanság, korlátlanság. Korábban, amikor még az ép családok voltak nagyobb számban, a családi élet jellemzője volt a **mértékletesség**. A mértékletesség megnyilvánult az evésben, ivásban, kulturált viselkedésben, az életrend alakításában, a terhek vállalásában. Ritkábban fordult elő az italozás alkoholizmussá fajulása, s ha mégis, akkor is elsősorban a férfiak körében.

A nők tömeges munkába állásukkal „jogot szereztek” a férfiasnak ítélt szokásokra, így a mértéktelen viselkedésre is. A lányok napjainkban, nem az anyai, feleségi szerepre, és az ahhoz szükséges viselkedésre készülnek, hanem, pályát választanak, és az iskolában is és otthon is az értelmi teljesítmény a fontos.

Megrázó jelenség, hogy serdülő koruktól éppen úgy cigarettáznak, társaságban ugyanúgy isznak, mint a fiúk. Ritka a tartózkodó, mértéktartó viselkedésű, nem dohányzó, mert a felnőtt nők, nem adnak megfelelő példát számukra.

A nők szerepe döntő fontosságú a férfiak és a gyermekek szabályozásában.

A férfiak a nők kedvéért, elismerésük, szeretetük kedvéért, korlátozzák magukat a mértéktelenségben. Ha azonban a nők nem tartják fontosnak a mértéktartó viselkedést, akkor a férfiak is kevésbé változnak.

Az egyedülálló nők, főként a fiatalok, akiknél a legfontosabb a mások által kitüntetett figyelem, nagy csábítást jelentenek a házasság férfiakra a gyermekeik védelmében viselkedési korlátozást jelentő feleségekkel szemben.

Nem lehet ott egészséges életmódról beszélni, ahol a felnőtteknek nincs meg a belső mértéktartási igénye.

3.1 A szülők feladata

A jó szülő:

- Megszervezi az egymásról való gondoskodást, házi munkákat, tippeket ad, dönt, végrehajt.
- Főz, mos, takarít. Bevásárol, elrendez.
- Orvoshoz kíséri, ápol.
- Dajkálja gyermekét, énekel neki, ölebe veszi, mesét mond.
- Iskolába és szakkörökre kíséri a gyermeket.

Ezen felül, dicsér, észrevesz, öröm vele együtt tenni bármit. Leül játszani gyermekével, kirándulásokat szervez.

A beszédstílusa megnyugtató, megértő, nem sértő, nem káromkodik, nem szidja a másikat, ha valami bajt csinál. Elfogadja a másik szülő véleményét. Megbocsájtó, követelményei végrehajtásához segítséget nyújt.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.